

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvernavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kristine Schneede, 62551171

Vår dato
12.6.2009
Arkivnr.
434.11

Vår referanse
09/3985-2
Deres referanse

Stange kommune
Postboks 214
2335 Stange

Fellingstillatelse på ulv i deler av Stange og Nord-Odal kommuner

Det vises til søknad fra Romedal og Stange sau og geit om fellingstillatelse på ulv, framsatt i e-post av 11.6.2009 kl. 15.16. Miljøvernavdelingen var i kontakt med søker samme kveld. Det vises til at Dere har søkt om fellingstillatelse på både en umerket ulv og en radiomerket ulv.

Bakgrunn

Det er dokumentert av Statens naturoppsyn at ulv har gjort skader på sau i beiteområdet. Til nå er det oppdaget totalt 23 skadetilfeller, hvorav ett dyr fortsatt er i live. Det er fastslått at det i løpet av skadeprioroden har vært to ulike ulver inne i bildet. En av disse er et radiomerket individ. Minst fem av skadene er forårsaket av en annen ulv enn den radiomerkede ulven, da denne ikke befant seg i området på tidspunktet for disse skadene (omkring 7.6.).

Søknaden om felling av ulv gjelder både det umerkede individet og det radiomerkede. Fylkesmannen har ikke myndighet til å iverksette skadefellingsforsøk på radiomerkede individer med høy genetisk verdi. Iverksetting av skadefellingsforsøk gjelder derfor et individ av ulv som ikke er radiomerket.

Etter avtale med Direktoratet for naturforvaltning (DN) vil Fylkesmannen også besvare den delen av søknaden som gjelder et radiomerket individ.

Generelt

Det rettslige grunnlaget for iverksetting av fellingstillatelse på ulv er gitt i forskrift om forvaltning av rovvilt, fastsatt ved Kgl. res. av 18.3.2005. Forskriften er hjemlet i viltloven. I henhold til § 9 i forskriften kan Fylkesmannen treffe vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller av Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 – Østfold, Oslo/Akershus og Hedmark – har i møte den 25.3.2009 vurdert det slik at nemndene i 2009 ut fra bestandssituasjonen for ulv ikke har myndighet til å fastsette kvote for betinget skadefelling av ulv, jf forskriften § 8. For å sikre rask iverksettelse når vilkårene for skadefelling er oppfylt har Direktoratet for naturforvaltning i brev av 29.5.09 gitt Fylkesmennene i Østfold, Oslo/Akershus og Hedmark en kvote på 2 ulver for betinget skadefelling i perioden 1.6.2009-15.2.2010.

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) ble det opprettet et nytt forvaltningsområde for ulv. Det er fastsatt et mål om 3 årlige ynglinger av ulv innenfor denne forvaltningssonen. Forvaltningsområdet har følgende avgrensning i Hedmark: Åmot, Elverum, Våler og Åsnes kommuner øst for Glomma og hele Trysil, Grue, Kongsvinger, Eidskog og Sør-Odal kommuner. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor forvaltningssonen for ulv.

Av rovviltforskriftens formålsparagraf (§1) fremgår det at:

"Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."

Dette innebærer blant annet at terskelen for at skadefelling kan gis vil være høyere innenfor forvaltningsområdet for ulv enn utenfor, jf også vilkår i direktoratets brev av 29.5.2009.

I § 9 (Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling) heter det blant annet:

"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. *områdets betydning som beitemark*
- b. *skadenes omfang og utvikling*
- c. *potensialet for fremtidige skader*
- d. *muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf viltloven § 35."

Fylkesmannens vurdering

Det er av Statens naturoppsyn registrert minst 5 skadetilfeller som er forårsaket av en annen ulv enn den radiomerkete som har vært i området. Det kan ikke utelukkes at flere av de registrerte skadetilfellene forårsaket av ulv i området kan skyldes det umerkede individet. Det går ca 5000 sau på beite i det aktuelle området.

Felling skal være rettet mot bestemte individer, jf. § 9. Skadene som er oppstått må derfor vurderes i forhold til de ulike individene som anses å ha vært i området. Fylkesmannen har ikke myndighet til å iverksette skadefellingsforsøk på radiomerkede individer med høy genetisk verdi, jf. DN's brev av 29.5.09. Ut fra feltarbeidet som ble gjennomført av SNO den 11.6.09 anser vi det som mulig at det fortsatt befinner seg en umerket ulv i området.

I forhold til rovviltforskriftens § 9 annet ledd, punkt a vil Fylkesmannen karakterisere Stange som et viktig beiteområde for sau. I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er

fylket inndelt i tre ulike forvaltningsområder. Det aktuelle området ligger innenfor grønt område, hvilket er definert som viktige beiteområder for sau og tamrein.

I forhold til § 9 annet ledd punktene b og c anser Fylkesmannen at skadeomfanget i det aktuelle området totalt sett er betydelig, og at skadepotensialet er stort. Det er tidlig i beitesesongen, og det er verken økonomisk eller praktisk gjennomførbart å iverksette forebyggende tiltak som fysisk skiller ulv og beitedyr over en lengre tidsperiode. Fylkesmannen mener derfor at det på dette tidspunkt og i den aktuelle situasjonen er det beste tiltaket for å forhindre nye, omfattende tap at det iverksettes fellingsforsøk på ulv. Det foreligger etter Fylkesmannens oppfatning ikke andre muligheter for å gjennomføre forebyggende tiltak som effektivt forhindrer tap av dyr resten av beitesesongen, jf § 9 punkt d.

Fylkesmannen finner med bakgrunn i disse vurderingene å kunne gi fellingstillatelse på ulv i deler av Stange og Nord-Odal kommuner.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering av skadeomfang, skadeforløp og en vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsetter å oppholde seg i dette området, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en (1) ikke radiomerket ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Stange kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset på følgende måte:
I Stange E6 nordover fra fylkesgrensa mot Akershus til Tangen, videre fv. 224 til Gata, fv. 220 til Åsvang, sørøstover veien til Sorten og kommunegrensa mot Våler. Fellingsområdet følger kommunegrensa mellom Stange og Våler til Orrkjølen. Fra Orrkjølen går grensa i kommunegrensa Stange - Nord-Odal til rv. 24. Videre følger grensa rv. 24 sørover til Sand, rv. 181 til fylkesgrensa mot Akershus, fylkesgrensa mellom Hedmark og Akershus til E6 sør for Strandlykkja.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av 1 ulv i tidsrommet **fredag 12.6.2009 kl. 12.00 til mandag 22.6.2009 kl. 12.00. Radiomerka dyr er unntatt fra fellingstillatelsen.**
3. **Det er kun jegere som er oppnevnt av kommunen som kan delta i fellingsforsøket.** Dersom kommunen ønsker, kan det bes om bistand fra SNO i fellingsforsøket.
4. Kommunen kan søke om dekning av tapt arbeidsfortjeneste for deltakere i fellingsforsøket dersom dette utvides til mer enn ei uke, jf Fylkesmannens brev til kommunene 26.5.2009. Det må derfor føres timelister for ressursbruken.
5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Direktoratet for naturforvaltning. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.
6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.

7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.
8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Medlemmene i fellingslaget skal uten godtgjørelse, såfremt annet ikke er avtalt med Fylkesmannen, bistå forvaltningsmyndighet eller politiet i det videre ettersøk. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan De kontakte miljøvernavdelingen via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29840.
10. Alle medlemmer av det kommunale fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Dersom den såkalte Galven-tispa kommer innenfor fellingsområdet igjen, vil Direktoratet for naturforvaltning (DN) i samråd med Fylkesmannen kunne vedta at fellingsforsøket skal skje i regi av Statens naturoppsyn. Det vil da fattes et nytt vedtak i saken av DN.

Om fellingssøknad på en radiomerket ulv

Etter avtale med Direktoratet for naturforvaltning viser vi til at det har vært iverksatt tiltak for å få den såkalte Galven-tispa ut av skadeområdene. Pr i dag ser det ut til at ulven har vandret ut av det aktuelle skadeområdet, og direktoratet anser at det ikke er aktuelt å iverksette fellingsforsøk. Det gis derfor avslag på denne delen av søknaden.

Søknaden er behandlet med hjemmel i forskrift om forvaltning av rovvilt, fastsatt ved kgl. res. av 18.3.2005. Vedtaket kan innen 3 uker påklages til Direktoratet for naturforvaltning. Eventuell klage sendes til Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f
Ass. miljøverndirektør

Erling Maartmann
rovviltkonsulent

Kopi til:
Stange og Romedal sau og geit, v/Kaj Teppen, 2335 Åsvang

Nord-Odal kommune
Politiet i Hedmark
Statens naturoppsyn
Direktoratet for naturforvaltning

